

MĚSTSKÁ KNIHOVNA TÁBOR

VÝROČNÍ ZPRÁVA

za rok 2018

Městská knihovna Tábor
příspěvková organizace
Jiráskova 1775, 390 01 Tábor
IČ 70886334

Statutární zástupce: Mgr. Eva Měřínská
Zřizovatel: Město Tábor

Obsah

Úvod	3
Čtenáři	4
Služby knihovny	4
Novinky roku 2018	5
Hvězdárna v knihovně	5
Tabook, seminář pro knihovníky a učitele	6
Korzo Pražská	6
S knížkou do života	7
Donášková služba, MojelD a trénování paměti	7
Výběr akcí knihovny za rok 2018	8
Akce pro děti	8
Ve spolupráci	9
Další	10
Další spolupráce	10
Hospodaření	12
Výhled rozvoje	13
Přílohy	14

Úvod

V roce 2018 převzala městská knihovna do správy a začlenila do své organizační struktury hvězdárnu, která sídlí v posledním patře budovy v Jiráskově ulici, tedy hlavním sídle knihovny. V tomto roce také proběhla ve spolupráci s Bytesem rozsáhlá oprava pobočky Sídliště nad Lužnicí a vznikla studie stavebních úprav Městské knihovny Tábor. Studie se týká budovy v Jiráskově ulici.

V oblasti služeb jsme nabídli několik novinek: Kurz trénování paměti, cyklus pro rodiče s miminky S knížkou do života (Bookstart) nebo pilotní verzi donáškové služby, tzn. doručení knih přímo do domovů uživatelů knihovny.

Doplňování a zpracování knihovního fondu

V roce 2018 jsme využili nabídku grantu Ministerstva kultury ČR „Česká knihovna“ a pořídili aktuální tituly českých autorů a dále jsme získali knihy z projektu „Cizojazyčná literatura“, který garantuje Moravská zemská knihovna. Od dodavatelů jsme dále nakoupili anglické knihy převážně pro dětské oddělení. Průběžně rovněž doplňujeme fond společenských her, CD a DVD.

Kromě standardních cest (knižní distributoři, internetové obchody) doplňujeme fond i prostřednictvím antikvariátů, kde systematicky dohledáváme především tituly z doporučené četby. Z nabízených knih od čtenářů vybíráme tituly pro naše oddělení, knihy, které nepoužijeme pro budování fondu, jsou umístěny v knihobudkách. Knihy vyřazené z fondu Městské knihovny Tábor nabízíme ostatním knihovnám, školám a dalším zájemcům dle metodiky Národní knihovny ČR. Od roku 2018 umísťujeme vyřazené knihy rovněž do Nemocnice Tábor a do domů s pečovatelskou službou.

Přispíváme a zároveň využíváme databáze Jmenné autority NK ČR a Souborný katalog ČR. V souborném katalogu provádíme aktualizaci odběru periodik v naší knihovně.

Knižní fond nabízíme prostřednictvím online katalogu, doporučených knih v knihovně, tematickými výstavkami a seznamy, které zveřejňujeme na Facebooku. Dále nabízíme knižní tituly podle filmového programu Kina Svět Tábor.

V roce 2018 proběhla revize a aktualizace fondu na pobočce Sídliště nad Lužnicí z důvodu výměny vedoucích knihovnic (odchod do důchodu) a rekonstrukce pobočky.

Čtenáři

V roce 2018 bylo v knihovně zaregistrováno 7.515 čtenářů, z toho 1.397 dětí do 15 let. Bylo realizováno 314.341 výpůjček při 141.138 evidovaných návštěv v knihovně. V roce 2017 se jednalo o tato čísla: počet čtenářů 7.483, z toho dětí 1.338, výpůjček 348.531. Návštěv 146.264.

Počet čtenářů v posledních letech mírně klesal, v loňském roce se tento trend zastavil. Ohledně počtu čtenářů věříme, že současný stav bude v následujících letech udržen, stále se jedná cca o 20% obyvatel města, kteří knihovnu pravidelně navštěvují a využívají.

Služby knihovny

V souladu s metodikou Ministerstva kultury ČR jsme po třech letech opět provedli obsáhlý průzkum čtenářské spokojenosti. Jednalo se o online dotazník, který jsme si nechali zpracovat dle našeho zadání externí firmou Sociores, která se specializuje na knihovny. Dotazník vyplnilo téměř 1000 respondentů, týkal se především spokojenosti s nabízenými službami. Vyhodnocení bude dostupné v prvním čtvrtletí roku 2019.

Novinky roku 2018

Hvězdárna v knihovně

Od ledna 2018 spravuje Městská knihovna Tábor hvězdárnu, která se nachází v posledním patře budovy v Jiráskově ulici, kde knihovna sídlí. Hvězdárnu převzala knihovna od Odboru kultury a cestovního ruchu MěÚ Tábor. V prvním pololetí jsme se věnovali především drobným opravám, likvidaci vlhkosti a plísní. V létě 2018 jsme navázali spolupráci s hvězdáři ze Hvězdárny Fr. Pešty v Sezimově Ústí, kteří na hvězdárně zorganizovali několik akcí s pozorováním astronomických jevů. Zároveň jsme domluvili obnovení pravidelných pozorovacích čtvrtků od roku 2019, tzn., že každý čtvrtekční večer bude hvězdárna přístupná pro širokou veřejnost. I v roce 2018 jsme pokračovali v cyklu Vesmírný Tábor, který zavedl zmiňovaný Odbor kultury a cestovního ruchu a nadále na jeho dramaturgii a obsahu spolupracujeme s panem Milanem Halouskem z České kosmické kanceláře.

Astronomická pozorování

Mezi nejpopulárnější akce pro veřejnost v roce 2018 patří několik astronomických pozorování na hvězdárně. Jednalo se o zatmění Měsíce, padání Perseid nebo vánoční kometu Wirtanen. Každé akce se účastnilo okolo 70 návštěvníků a to i přes to, že ne vždy byly ideální pozorovací podmínky. Akce byly i zajímavě mediálně pokryty, např. pozvánka na pozorování Perseid se v daný den objevovala v hlavních zprávách Českého rozhlasu Radiožurnál.

Hvězdárna v knihovně
Jiráskova 1775, Tábor

Městská knihovna Tábor ve spolupráci s Hvězdárnou Františka Pešty ze Sezimova Ústí zve na tyto letní akce

27/7 Zatmění Měsíce
Pozorování největšího zatmění Měsíce vašeho života (od 20 hodin do pozdní noci).

12/8 Perseidy
Pozorování jednoho z nejvýraznějších hvězdných rojů (od 21 hodin).

Promítání fotografií
Kromě reálných ukazů bude k dispozici promítání astronomických zajímavostí.

Vzácné chvíle pod širým nebem
V červenci a srpnu navštivte v knihovně výstavu velkoformátových fotografií Petra Horálka.

Městská knihovna Tábor

Informace o provozu hvězdárny najdete na www.knihovnatabor.cz nebo na telefonu 381 200580.

Tabook, seminář pro knihovníky a učitele

Během Tabooku (28.-30. 9. 2018) se v knihovně odehrála mimořádná záležitost. Měli jsme možnost hostit Studio ABC, významný knižní počín z Belgie, který se snaží podpořit čtenářství a lásku ke knize a příběhům všemi smysly. Jednalo se o speciální sestavu nábytku, jejímž ústředním prvkem je díl s knhami, prosklenou vitrínou pro názorné ukázky konkrétního tématu a s veškerým materiálem potřebným pro tvorbu, který je uložen ve spodních

skříních. Projekt byl nejprve představen účastníkům interaktivního semináře z řad knihovnic a učitelů a následně otevřen veřejnosti. Provoz veřejné ukázky si vzaly pod patronát pracovnice knihovny a dobrovolnice, které se zúčastnily workshopu. Návštěvníkům poskytly základní informace o studiu, nabídly možnosti odzkoušet si výtvarné techniky.

Korzo Pražská

V neděli 9. září se knihovna zapojila do odpolední akce Korzo pražská. Ve spolupráci s antikvariátem Bastion a obchodem s výtvarnými potřebami Tukan jsme vytvořili krejčovskou dílnu pod širým nebem. Ústředním výrobkem, který se rodil pod rukama knihovnic i kolemjdoucích byl sáček na ovoce a zeleninu ušitý ze starých záclon. Výrobu ekologických obalů jsme doplnili příslušnou literaturou k zapůjčení a informačními materiály. Pokusili jsme se tak přispět k osvětě v oblasti udržitelného života a ukázat, že knihovna umí reagovat na aktuální témata a vystoupit ze stereotypních představ o svých službách. Dobrovolné příspěvky za ušité sáčky jsme věnovali na nákup ochranných pomůcek pro úklid veřejného prostranství, který provádí skupina dobrovolníků bezdomovců.

S knížkou do života

V roce 2018 se Česká republika zapojila prostřednictvím Národní knihovny ČR a Svazu knihovníků a informačních pracovníků do mezinárodního projektu rodiny Bookstart. Tábořská knihovna využila této nabídky a zve k účasti rodiče čerstvě narozených dětí. Cílem projektu je podpořit rodiče v chápání významu čtenářských dovedností pro rozvoj dítěte, získat pozitivní vztah ke knize u dětí a nabídnout rodičům metodické rady a praktickou pomoc. V Táboře se uskutečnily tři setkání s odborným programem, který garantovala logopedka a psychologka. Knihovna bude v projektu kontinuálně pokračovat.

Donášková služba, MojeID a trénování paměti

V roce 2018 knihovna spustila pilotní projekt donáškové služby pro starší a špatně pohyblivé občany. Službu nabízíme cíleně čtenářům, kteří dosud využívali výpůjční služby v zastoupení nebo žádali o výjimky ve výpůjční době např. v době zimního období. V poslední čtvrtině roku 2018 jsme obsloužili 8 čtenářů a vyzkoušeli tak systém takové individualizované služby. V roce 2019 plánujeme donášky do domu rozšířit na větší počet čtenářů.

MojeID je speciální identifikátor spravovaný agenturou NIC.cz. Tento identifikátor má několik úrovní ověření. Nejvyšší je tzv. validace oprávněnou osobou. Na základě smluvního vztahu Městská knihovna v Táboře od roku 2018 patří mezi validační místa MojeID. V roce 2018 jsme validovali 5 žádostí. I u této služby předpokládáme nárůst popularity a budeme ji v roce 2019 více prezentovat.

Programy pro seniory byly v tomto roce obohaceny o podzimní lekce trénování paměti, které budou pokračovat i v dalším roce.

Výběr akcí knihovny za rok 2018

Akce pro děti

Noc s Andersenem

Noc s Andersenem se konala již posedmé. V noci z 23. na 24. března nocovalo v knihovně 22 dětí od 4 do 10 let, 3 knihovnice a 4 pomocníci. Pohádková cesta do knihovny začala na Nám. Mikuláše z Husi, odtud se děti vydaly po stopách života dánského pohádkáře a jeho nejznámějších pohádek, došly až do knihovny, kde na ně čekaly opravdové postavy z pohádek – cínový voják, malá mořská víla, princezna na hrášku, císař v nových šatech, pasáček vepřů a nakonec ještě hlavní postava večera - zlá sněhová královna. Děti plnily úkoly v setmělé knihovně vyplývající právě z pohádky o Gerdě a Kájovi, musely překonávat překážky, tak jako Gerda na své cestě za Kájem. Na konec si zahrály stínové divadlo o sněhové královně s loutkami, které si samy vytvořily na přípravném odpoledni ještě před samotnou nocí. Usínalo se kolem půlnoci, ale hned ráno po snídani si prohlédly vlastnoručně natočený záznam z nočního divadla a namalovaly společný obraz z kouzelné noci v knihovně.

Nech brouka žít aneb Hmyz v Botanické zahradě

Již šestý ročník literární soutěže byl zakončen zábavným odpolednem na konci listopadu s vyhlášením a oceněním vítězů. Letošní rekordní účast nás potěšila, zúčastnilo se 76 autorů ze 7 škol nejen našeho okresu. Byly zastoupeny všechny vyhlášené věkové kategorie (od předškoláků a prvňáčků až po deváťáky). Letošní tématem byli představitelé hmyzí říše, kteří žijí v botanické zahradě (např. slunéčko sedmitečné, včela samotářka, tesařík skvrnitý, otakárek fenyklový) a nemohly chybět ani oblíbené pohádkové bytosti, které se starají o různé části botanické zahrady – patronem hmyzí říše je dráček Borda. Ocenění autoři dostali diplom, knihy, hmyzí hotel a také keramické motýlky a vlčí máky, které nám do soutěže věnoval keramický kroužek z DDM Soběslav. Na závěr se ještě děti dozvěděly od vedoucí Botanické zahrady Ing. Žanety Šiškové spoustu zajímavostí o hmyzích obyvatelích žijících hned vedle knihovny.

Cyklické workshopy na téma „Jak vzniká kniha“

Novinkou letošního roku byly workshopy na téma „Jak vzniká kniha“ (od výroby ručního papíru přes povídání a tvoření – práce spisovatele, ilustrátora a nakladatele – Jak se píše kniha, Jak se kreslí kniha a nakonec Jak se váže kniha) Účastníci si připravili vlastní papír, napsali příběh, nakreslili doprovodné obrázky a nakonec si knihu sami svázali. Workshopy jsou připravené tak, aby se jich mohly účastnit různé věkové kategorie – od nejmenších po náctileté.

Ve spolupráci

Genealogické přednášky

V roce 2018 jsme zahájili spolupráci s Českou genealogickou a heraldickou společností – pobočkou Tábor především v oblasti přednáškové činnosti. Vždy 1. úterý v měsících říjen – květen organizuje společnost v knihovně přednášky pro širokou veřejnost, kterých se ujímají členové pobočky i centrály ČGHSP, ale i další zajímaví hosté z řad genealogů, historiků a jiných odborníků z celé ČR. Bylo tak možné vyslechnout přednášky těchto názvů a témat: Tajemství rodu, Využití fondů velkostatků, Osobnost Karla Thira, Historie vazby knih a další.

Fokus – Psychobudka

V rámci Dnů zdraví, v prvním říjnovém týdnu 2018, jsme ve spolupráci s Fokusem Tábor již podruhé umožnili návštěvníkům knihovny vyzkoušet si simulátor zvaný Psychobudka. Simulátor nabízí ke zhlédnutí desetiminutový film, který ukazuje zdravým lidem, s jakými každodenními obtížemi se setkává člověk postižený schizofrenií, pokud se neléčí. Projekt vymyslela Fakultní nemocnice v Plzni a u nás v knihovně vzbudil velký ohlas.

Orchestr v knihovně

Při přemýšlení nad prostorem knihovny napadlo zaměstnankyně knihovny umístit do naší knihovny zcela netradiční kulturní počin. Domluvili jsme se tak se Základní uměleckou školou Oskara Nedbala a uspořádali jsme předvánoční koncert orchestru s názvem Svišti v orchestřišti. Jedná se žákovské žesťové uskupení, které u nás předvedlo 45 minutový program v plné parádě od filmových melodií přes klasiky až po skladby svých tábořských učitelů. Orchester hrál v přízemí Knihovny pro dospělé čtenáře (bývalé kino) a posluchači vše sledovali z prostoru galerie.

Další

Poskytujeme prostory pro výstavy organizací a škol z našeho města, za rok se v knihovně uskuteční okolo 20 měsíčních prezentací.

Každý měsíc zveme do knihovny spisovatele pro dospělé a pro děti, v roce 2018 nás navštívili např. : Martin Reiner, Tereza Boučková, Alena Mornštajnová, Petr Borkovec, Ivana Myšková, Marek Šindelka, Petra Hůlová, Petr Hruška, Klára Smolíková, Jiří W. Procházka a další.

Další spolupráce

- MěÚ Tábor: zasílání monitoringu tisku
- MěÚ Tábor – Odbor kultury a cestovního ruchu: spolupráce na kulturním kalendáři, účast na Dnu republiky
- Nemocnice Tábor – půjčování audioknih, umísťování vyřazených knih, půjčování odborné literatury
- pravidelná spolupráce s klienty Centra zdravotně postižených Klíček a s dětmi MŠ a ZŠ ČSA, Fokus Tábor, Psí útulek Tábor
- G-Centrum – čtení seniorům
- Mateřské, základní a střední školy z Tábora
- Střední škola obchodu, služeb a řemesel a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky - praxe studentů oboru informační služby
- Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola Tábor a Botanická zahrada – spolupráce na pořadech pro děti
- Městská knihovna Tábor je členem Svazu knihovníků a informačních pracovníků, Sdružení uživatelů knihoven a projektu Centrální portál knihoven (www.knihovny.cz)

Regionální funkce

Městská knihovna Tábor je pověřena Jihočeskou vědeckou knihovnou k výkonu tzv. regionálních funkcí. Tzn., že především metodicky spravuje knihovny sídlící na území bývalého okresu Tábor. Tuto činnost vykonává Regionální oddělení.

V roce 2018 bylo na Táborsku registrováno 100 knihoven, z toho 14 profesionálních.

Bylo provedeno

- 305 konzultací
- 236 metodických návštěv
- 18 revizí (zrevidovaných 37.386 svazků) v knihovnách na Táborsku
- 199 výměnných souborů (27.036 svazků)

Další aktivity

- zpracování statistik, hodnocení a porovnání knihoven
- příprava a rozvoz výměnných souborů
- rozdělení a distribuce knižních darů JVK České Budějovice, distribuce knih z projektu Česká knihovna
- pravidelné zveřejňování informací na webu knihovny
- porady a vzdělávání knihovníků
- setkání knihovníků s exkurzí

● Profesionální knihovny v regionu

• Bechyně	• Chotoviny	• Chýnov
• Jistebnice	• Mašice	• Mladá Vožice
• Nadějkov	• Opatany	• Planá nad Lužnicí
• Sezimovo Ústí I.	• Sezimovo Ústí II.	• Soběslav
• Třebčiny	• Veselí nad Lužnicí	• neprofi knihovny

Organizační a správní opatření

Kontroly

V roce 2018 neproběhly žádné kontroly, kromě pravidelných kontrol týkajících se BOZP a revizí (elektro, hasící přístroje, výtahy).

Studentské praxe

- dlouhodobá praxe studentů SOŠ obchodu, služeb a řemesel - obor informační služby
- Střední odborná škola knihovnická a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace - 3 studentky
- Jihočeská univerzita v ČB, Filozofická fakulta – 1 studentka

Investice a opravy

Hlavní investiční akcí knihovny v roce 2018 byla zahájená oprava pobočky Sídliště nad Lužnicí. Řešitelem akce byla městská společnost Bytes, která spravuje nemovitost, ve které knihovna sídlí. Z důvodu rozsáhlé opravy byla pobočka zavřena po dobu sedmi měsíců, což částečně ovlivnilo statistiky za rok 2018. Opravená pobočka byla pro veřejnost otevřena v lednu 2019, slavnostního představení se dočká v březnu 2019.

Během léta byl nad vchodovými dveřmi vymalován nový vývěsní štít, označující nejen knihovnu, ale i hvězdárnu. Vznikl dle návrhu výtvarníka Richarda Fischera, který jej rovněž realizoval.

Hospodaření

- viz Hospodářský rozbor

Výhled rozvoje

- Knihovna se bude nadále podílet na akci stavební úpravy Městské knihovny Tábor, kterou řídí Odbor investic a strukturálních fondů.
- Knihovna bude rozvíjet donáškovou službu a propagaci MojelD.
- Knihovna zahájí práce pro revitalizaci webových stránek.
- Knihovna provede rozhodnutí o změně knihovního systému s ohledem na ukončení vývoje KS Clavius v roce 2020.
- Knihovna aktivně vezme za své celostátní projekt knihovny.cz a zapojí se do dalších celostátních projektů.
- Knihovna zrenovuje některé interiéry v budově v Jiráskově ul. (toalety pro veřejnost.)

Tábor dne 13. 2. 2019

Zpracovala: Mgr. Eva Měřínská,

ředitelka MěK Tábor

Stav knihovního fondu Městské knihovny Tábor ke dni 31. 12. 2018

Do fondu MěK bylo doplněno celkem 8.137 sv.

z toho:

pro výměnný fond 2.651 sv.

pro vlastní fond MěK Tábor 5.486 sv.

z toho:

knihy 7.556 sv.

audiovizuální a zvukové dokumenty 539 sv.

stolní hry 42 sv.

Z fondu MěK bylo vyřazeno celkem 9.462 sv.

z toho :

výměnný fond 2.426 sv.

vlastní fond MěK 7.036 sv.

z toho:

knihy 9.417 sv.

audiovizuální a zvukové dokumenty..... 15 sv.

ostatní..... 30 sv.

Knihovní jednotky celkem: 176.234 sv.

z toho:

výměnný fond 37.703 sv.

vlastní fond MěK 138.080 sv.

knihy 158.039 sv.

z toho:

beletrie dospělí 71.827 sv.

naučná dospělí..... 55.233 sv..

beletrie mládež..... 24.090 sv.

naučná mládež..... 6.889 sv.

Uživatelé a návštěvníci knihovny v roce 2018

ČTENÁŘI (registrovaní uživatelé).....	7.515
z toho do 15 let.....	1.397
 NÁVŠTĚVNÍCI.....	274.469
návštěvníci knihovny.....	141.138
akce kulturní.....	2.514
akce vzdělávací.....	2.434
internet.....	7.149
 On-line katalog – přístup mimo knihovnu.....	949.236
On-line katalog – přístup z knihovny.....	43.885
Uživatelské konto – přístup mimo knihovnu.....	39.091
Uživatelské konto – přístup z knihovny.....	2.056
Vstup do databází.....	207
Návštěvy webu.....	97.321
 Výpůjčky dospělí - naučná.....	81.035
Výpůjčky dospělí - beletrie.....	160.901
Výpůjčky mládež/děti - naučná.....	5.335
Výpůjčky mládež/děti - beletrie.....	25.986
Periodika.....	18.646
CD.....	16.953
Mapy.....	597
Filmy.....	4.446
Společenské hry.....	2.920
Elektronické čtečky.....	23
VÝPŮJČKY CELKEM.....	314.341
Výpůjčky e-knih.....	1239